

Magazyn Polskiej Akademii Nauk
nr 1 (13) 2008
kwartalnik
ISSN 1733-8662
nakład: 1900 egz.

Wydawca:

© Polska Akademia Nauk

adres wydawcy:

Polska Akademia Nauk
Biuro Upowszechniania
i Promocji Nauki
pl. Defilad 1, 00-901 Warszawa
e-mail: academia@pan.pl
www.pan.pl/academia

prenumerata:

academia.prenumerata@pan.pl

zespół redakcyjny:

Jan Strelau
redaktor naczelny

Marta Fikus-Kryńska
zastępca redaktora naczelnego,
Nauki biomedyczne

Iwona Pijanowska
sekretarz redakcji

Anna Zawadzka
Nauki humanistyczne

Weronika Śliwa
Matematyka, Fizyka,
Chemia, Technika

Andrzej Pieńkowski
Nauki o Ziemi

Paweł Adamów
dyrektor artystyczny

Renata Modzelewska
redakcja językowa

Rada Naukowa:

przewodniczący:
Michał Kleiber

Prezes Polskiej Akademii Nauk

Andrzej Wiatrak
Wiesław Bogdanowicz

Jerzy Zabczyk

Andrzej Styczek

Zygmunt Reklewski

Jacek Zaremba

Jan Andrzej Ciołkosz

Publikacja dofinansowana przez
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

DTP: Edit Sp. z o.o.

operator DTP: Magdalena Giera

Od redakcji

Przebudowa wyobraźni

Najważniejsze wyzwanie stojące obecnie przed ludzkością to przebudowa naszej własnej wyobraźni – uważał Ryszard Kapuściński. Trzeba mieć nie lada wyobraźnię, żeby pojąć nie tylko wielość wyzwań (sprostanie jednemu powoduje powstanie wielu nowych), ale i to, czym różnią się one od tych dawnych. Dziś stoją nie tylko przed jakąś grupą ludzi czy społeczeństwem. Często są to wyzwania globalne, którym może poddać dopiero społeczność międzynarodowa.

Tak jest z wyprawą na Marsa, o której nie tylko marzymy, ale i solidnie się do niej przygotowujemy. Trudności i zagrożenia cychające na marsonautów, a także to, co już udało się osiągnąć, przygotowując się do tej fascynującej podróży, przedstawia **Rozmowa Akademii** (str. 40).

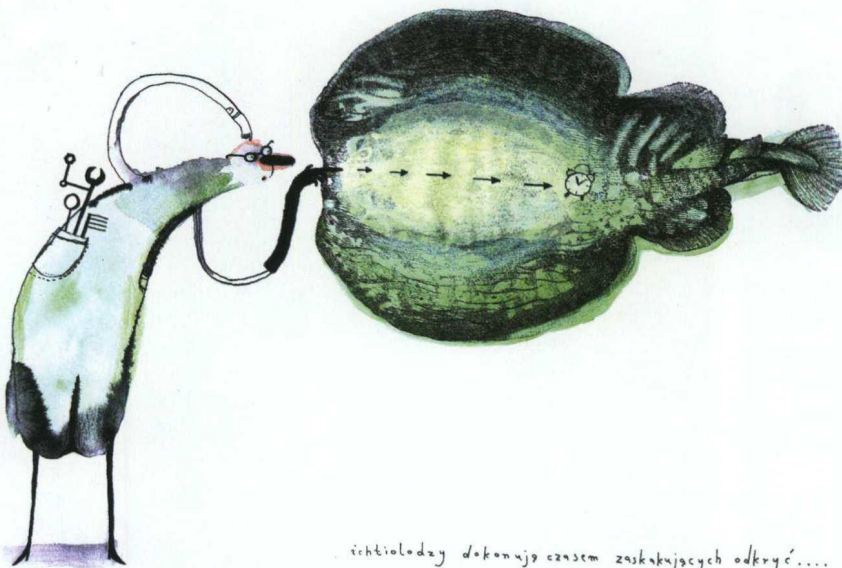
Wyzwaniem globalnym jest również ocieplenie się klimatu. Żeby móc je powstrzymać, trzeba przede wszystkim dobrze poznać jego przyczyny. Jaką rolę w kształtowaniu klimatu odgrywają oceany, wyjaśnia artykuł „**Wielkie mieszanie**” (str. 20). Ogromne nadzieje ludzkości wiążą się z inżynierią genetyczną jako metodą leczenia. Stosowanie terapii genowej okazało się jednak znacznie trudniejsze, niż przypuszczano. Czy mimo wszystko to wciąż nadzieja dla medycyny? Na to pytanie odpowiadają autorzy „**Obietnicy na przyszłość**” (str. 4). A jaka jest przyszłość – tak ważnych dla świata – relacji między cywilizacjami islamu i chrześcijaństwa? Z czego wyrasta wzajemna niechęć i czy jest szansa na **dialog islamu z Zachodem** – o tym na str. 12.

Na polskim podwórku dużym wyzwaniem dla rolników było nasze wejście do Unii Europejskiej. Poradzili sobie nadspodziewanie dobrze. Co więcej, poczuli się **nareszcie u siebie** (str. 8).

Ważne wyzwania nie zawsze muszą być przekraczaniem Rubikonu. Często zastanawiamy się na przykład, ile istnieje na świecie gatunków. Okazuje się, że... nikt tego nie wie. Wiadomo jednak, że jest ich tak wiele, że nie wystarczy biologów, aby je policzyć! Jak uporać się z tym paradoksem, piszemy w artykule o **genetycznym metkowaniu** na str. 31.

Mamy nadzieję, że nowy rok będzie dla naszych Czytelników łaskawy i nie przyniesie im zbyt wielu wyzwań.

redakcja ACADEMII

ichtiologów dokonują czasem zaskakujących odkryć....

Praca naukowa to nieustanne zadawanie pytań. Chodzi o to, żeby pytania dotyczyły spraw leżących na granicy między tym, co wiemy, i tym, czego nie wiemy. Jak zbadać to, czego jeszcze nie wiemy? – Oto jest wyzwanie. „Ryba” autorstwa Agaty Dudek, I nagroda w konkursie „Narysuj badacza” zorganizowanym w ramach Festiwalu Nauki w 2007 r.